

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY ŁĘKAWICA ZA LATA 2023 – 2024

Opracowanie sporządził:

EKO – TEAM KONSULTING

ul. Goleiszowska 16/125, 43-300 Bielsko-Biała

tel.: 33 486 53 53, faks: 33 486 54 54, kom. 513 100 869

mail: biuro@eko-team.com.pl, www.eko-team.com.pl

AUTORZY OPRACOWANIA:

Agnieszka Chylak

SPIS TREŚCI

1. Cel wykonania raportu	4
2. Cele wyznaczone do realizacji w ramach przyjętego Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Łękawica	5
3. Zrealizowane zadania wynikające z Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Łękawica.	7
3.1. <i>Likwidacja źródeł zanieczyszczeń</i>	7
3.2. <i>Ochrona przed hałasem</i>	16
3.3. <i>Ochrona przed polami elektromagnetycznymi</i>	18
3.4. <i>Zrównoważone gospodarowanie wodami</i>	19
3.5. <i>Gospodarka wodno – ściekowa</i>	22
3.6. <i>Zarządzanie zasobami geologicznymi i tereny przemysłowe</i>	24
3.7. <i>Ochrona gleby i terenów rolniczych</i>	26
3.8. <i>Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym</i>	29
3.9. <i>Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego oraz wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej</i>	31
3.10. <i>Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska</i>	35
4. Analiza wskaźników	36
5. Podsumowanie wyników raportu.....	45

SPIS TABEL

Tabela 1 Realizacja zadań w zakresie likwidacji źródeł zanieczyszczeń.....	7
Tabela 2 Realizacja zadań w zakresie ochrony przed hałasem	16
Tabela 3 Realizacja zadań w zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi	18
Tabela 4 Realizacja zadań w zakresie zrównoważonego gospodarowania wodami.....	19
Tabela 5 Realizacja zadań monitorowanych w zakresie gospodarki wodno – ściekowej ..	22
Tabela 6 Realizacja zadań w zakresie zarządzania zasobami geologicznymi i terenów przemysłowych	24
Tabela 7 Realizacja zadań w zakresie ochrony gleb i terenów rolniczych	26
Tabela 8 Realizacja zadań w zakresie gospodarki odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	29
Tabela 18 Realizacja zadań w zakresie zarządzania zasobami dziedzictwa przyrodniczego oraz wspierania wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej	31
Tabela 10 Realizacja zadań w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom środowiska	35
Tabela 11 Wskaźniki efektywności Programu ochrony środowiska	36

1. Cel wykonania raportu

Zgodnie z wymaganiami ustawowymi zapisanymi w art. 18 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, w cyklach dwuletnich powinny być opracowywane Raporty z wykonania Programu, obejmujące opis wykonanych działań, ocenę realizacji planu operacyjnego oraz ocena wskaźników efektywności Programu.

Okres raportowania Programu ochrony środowiska obejmuje lata 2023 – 2024. W tym czasie na terenie gminy Łękawica obowiązywał „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Łękawica na lata 2022 – 2025 z perspektywą do roku 2028” przyjęty Uchwałą Rady Gminy Łękawica nr XLIII/255/2022 z dnia 30 marca 2022 r.

Przy opracowywaniu niniejszego Raportu wykorzystano materiały i informacje świadczące o stanie środowiska naturalnego na terenie gminy Łękawica, były to głównie:

- dane udostępnione przez Urząd Gminy w Łękawicy,
- dane pochodzące z Głównego Urzędu Statystycznego,
- dane udostępnione przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego,
- dane udostępnione przez Starostwo Powiatowe w Żywcu,
- dane udostępnione przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach,
- dane udostępnione przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach,
- dane udostępnione przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Katowicach,
- dane udostępnione przez PGW Wody Polskie RZGW w Krakowie,
- dane udostępnione przez Państwowy Instytut Geologiczny,
- dane udostępnione przez Instytut Upraw, Nawożenia i Gleboznawstwa,
- dane udostępnione przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska,
- dane udostępnione przez Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego,
- dane udostępnione przez Okręgowy Urząd Górniczy w Rybniku,
- dane udostępnione przez Agencje Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- dane udostępnione przez PGL Lasy Państwowe Nadleśnictwo Jeleśnia,
- dane udostępnione przez TAURON Dystrybucja S.A.

2. Cele wyznaczone do realizacji w ramach przyjętego Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Łękawica

W „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Łękawica na lata 2022 – 2025 z perspektywą do roku 2028” w ramach poszczególnych obszarów interwencji wyznaczono cele, w ramach których zaplanowane konkretne zadania do realizacji. W oparciu o analizę stanu środowiska na terenie gminy wykonano dla każdej dziedziny środowiskowej analizę SWOT, na podstawie której wyznaczono odpowiednie cele, tj.:

Obszar interwencji: Likwidacja źródeł zanieczyszczeń

Cel: Znacząca poprawa jakości powietrza na obszarze gminy związana z realizacją kierunków działań naprawczych

Obszar interwencji: Ochrona przed hałasem

Cel: Poprawa i utrzymanie dobrego stanu akustycznego środowiska

Obszar interwencji: Ochrona przed polami elektromagnetycznymi

Cel: Utrzymanie wartości natężenia promieniowania elektromagnetycznego na dotychczasowych, niskich poziomach

Obszar interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami

Cel: System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu

Obszar interwencji: Gospodarka wodno – ściekowa

Cel: System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu przy osiągnięciu i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód.

Obszar interwencji: Zasoby geologiczne

Cele: Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami ze złóż
Przekształcenie terenów przemysłowych i zdegradowanych województwa śląskiego

Obszar interwencji: Ochrona gleb i terenów rolniczych

Cel: Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi

Obszar interwencji: Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym

Cel: Racjonalna gospodarka odpadami

Obszar interwencji: Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego oraz wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej

Cel: Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu
Zwiększenie lesistości

Obszar interwencji: Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska

Cel: Przeciwdziałanie zagrożeniom na terenie gminy

W zakresie każdego obszaru interwencji sprecyzowano konkretne zadania, które przedstawiono w dalszej części opracowania, a których realizacji powinna przyczynić się do

osiągnięcia założonych celów średniookresowych. W zestawieniach przedstawionych w kolejnym rozdziale zobrazowano, jak przebiegała realizacja zadań w latach 2023 – 2024.

W planach operacyjnych zawartych w przyjętym Programie ochrony środowiska wyszczególniono dwie grupy zadań:

- Zadania własne – realizowane bezpośrednio przez Gminę Łękawica, ich realizacja jest związana bezpośrednio z wkładem finansowym Gminy,
- Zadania monitorowane – realizowane na terenie gminy, nie mniej jednak przez jednostki takie jak Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Zarząd Dróg Wojewódzkich, Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej, a także przedsiębiorców czy mieszkańców (Gmina nie odpowiada za realizację tych zadań).

Biorąc pod uwagę fakt, że w Programie Ochrony Środowiska pojawiają się zadania należące do każdej z wyżej wymienionych wyżej grup, dane do opracowania niniejszego Raportu pochodzą nie tylko z Urzędu Gminy w Łękawicy i jego jednostek organizacyjnych, ale także z instytucji wymienionych na listach przedsięwzięć przewidzianych do realizacji, jako jednostki odpowiedzialne za ich wykonanie.

3. Zrealizowane zadania wynikające z Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Łękawica.

3.1. Likwidacja źródeł zanieczyszczeń

W zakresie likwidacji źródeł zanieczyszczeń w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Łękawica na lata 2022 – 2025 z perspektywą do roku 2028”, zostało zapisanych:

- 7 zadań własnych,
- 7 zadań monitorowanych.

W poniższej tabeli nr 1 zestawiono stan realizacji zadań w zakresie likwidacji źródeł zanieczyszczeń wynikających z Programu ochrony środowiska. W tabeli ujęto stan realizacji zadań własnych oraz monitorowanych.

Tabela 1 Realizacja zadań w zakresie likwidacji źródeł zanieczyszczeń

Lp.	Zadanie	Stan realizacji na 31.12.2024 r.
ZADANIA WŁASNE		
1	Opracowanie i wdrażanie planów gospodarki niskoemisyjnej	Nie opracowano nowego Planu gospodarki niskoemisyjnej w okresie raportowania.
2	Modernizacja i budowa oświetlenia ulicznego Gminy Łękawica	W 2023 roku wymieniono oświetlenie na nowe energooszczędne oprawy LED na ul. Beskidzkiej w Kocierzu Moszczanickim. W 2024 roku Gmina w ramach umowy zawartej z Tauron Nowe Technologie S.A. wymieniła 10 szt. istniejących punktów oświetleniowych na nowe typu LED na istniejącej sieci oświetlenia ulicznego na terenie gminy Łękawica. Przedsięwzięcie to służy ograniczeniu zużycia prądu, a tym samym ograniczeniu wpływu systemu grzewczego będącego źródłem prądu na stan powietrza, co w konsekwencji prowadzi do zmniejszenia ilości zanieczyszczeń w powietrzu. Na koniec 2024 roku na terenie gminy zlokalizowanych było 341 punktów oświetleniowych należących do Gminy oraz 247 należących od spółki Tauron.
3	Ograniczenie niskiej emisji w budynkach mieszkalnych, w tym wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (w tym dotacje dla mieszkańców)	W styczniu i lutym 2023 roku prowadzono rozeznanie wśród mieszkańców gminy o zapotrzebowanie na dofinansowania w zakresie montażu instalacji fotowoltaicznych. W lipcu 2023 roku ogłoszono nabór wniosków do projektu grantowego „Słoneczna Gmina Łękawica”. Gmina Łękawica nie uzyskała finalnie dofinansowania. Gmina Łękawica nie posiada systemu wsparcia finansowego mieszkańców w zakresie ograniczenia emisji z instalacji na paliwa stałe z budżetu gminy. Zapewnia jednak mieszkańcom dostęp do: • Punktu Czyste Powietrze (1 osoba), który znajduje się w Urzędzie Gminy i w którym raz w tygodniu m.in. udzielane jest wsparcie merytoryczne w składaniu wniosków do WFOŚiGW w Katowicach o dofinansowanie wymiany źródeł ciepła, • Ekodoradcy (1 osoba), który udziela konsultacji osobiście dwa razy w miesiącu w Urzędzie Gminy oraz telefonicznie raz w tygodniu, w tym udziela informacji o formach wsparcia i dotacjach, doradza w zakresie podniesienia efektywności

		energetycznej budynku, pomaga w sporządzeniu wniosków o dofinansowanie wymiany źródeł ciepła. Ponadto Gmina Łękawica w latach 2020-2022 w ramach projektu pn.: „Słoneczna Żywiecczyzna II” pozyskała środki unijne i wyposażyła 53 nieruchomości na terenie gminy Łękawica w instalacje fotowoltaiczne, z których mieszkańcy korzystali również w latach 2023-2024, ograniczając emisję zanieczyszczeń z instalacji na paliwa stałe oraz redukując korzystanie z nieodnawialnych źródeł prądu także w latach 2023-2024.
4	Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej	W 2023 roku opracowano dokumentację projektową dla zadania pn.: „Termomodernizacja budynków szkół wraz z rozbudową przedszkola w Gminie Łękawica”, obejmującego przeprowadzenie termomodernizacji budynku Szkoły Podstawowej w Kocierzu Moszczanickim oraz Zespołu Szkół w Łękawicy. W latach 2023-2024 Gmina Łękawica realizowała projekt pn.: „Rozbudowa i przebudowa budynków użyteczności publicznej w gminie Łękawica na cele kulturalne i turystyczne”, w zakresie: część I: „Rozbudowa i przebudowa budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Kocierzu Moszczanickim”. Inwestycja rozpoczęta w roku 2022 skończyła się w roku 2024. W ramach przedmiotowego zadania przebudowano stary budynek OSP zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa budowlanego, zapewniając jego odpowiednią efektywność energetyczną. Ponadto zlikwidowano stary kocioł węglowy i zastąpiono go kotłem na biomasę (pellet), spełniającym obowiązujące normy. W ramach zadania polegającego na rozbudowie i przebudowie budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Kocierzu Moszczanickim wykonano roboty termomodernizacyjne oraz zamontowano kocioł z podajnikiem na biomasę (pellet). Nieruchomość przy ul. Żywieckiej 52 w Łękawicy (tzw. Ośrodek Zdrowia) stanowi własność gminy i właścicieli 4 lokali mieszkalnych. Budynek dotychczas ogrzewany był jednym kotłem węglowym na ekogroszek. Gmina Łękawica podjęła działania w kierunku termomodernizacji budynku komunalnego w Łękawicy przy ul. Żywieckiej 52 (tzw. Ośrodek Zdrowia) wraz z wymianą źródła ciepła z kotła węglowego na kocioł gazowy z podłączeniem do sieci gazowej. W roku 2022 podpisała umowę na wykonanie projektu dla przedmiotowej inwestycji. Projekt został wykonany w roku 2023 w zakresie instalacji gazowej, a w roku 2024 w zakresie termomodernizacji. Następnie w roku 2023 Gmina ogłosiła nabór wniosków w ramach programu „Ciepłe Mieszkanie” na dotację na wymianę źródeł ciepła dla właścicieli lokali mieszkalnych znajdujących się w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych na terenie Gminy Łękawica. Złożono wniosek do WFOŚ i GW i podpisano umowę na dofinansowanie w ramach programu: „Ciepłe Mieszkanie”. Finalnie w roku 2024 wykonano termomodernizację całego budynku wraz z wymianą dotychczasowego źródła ciepła w ramach następujących zadań: • „Budowa instalacji gazowej w budynku komunalnym przy ul. Żywieckiej 52 w Łękawicy” – w części budynku należącej do gminy wykonano instalację gazową wraz z kotłem gazowym (1 szt.) i podłączeniem do sieci gazowej; • „Ciepłe Mieszkanie” - zainstalowano 3 kotły gazowe w 3 lokalach mieszkalnych;

		„Termomodernizacja budynku komunalnego przy ul. Żywieckiej 52 w Łękawicy” - wykonano termomodernizacja całego budynku. Zadania zakończono w 2024 r. Ponadto w 2024 roku Gmina złożyła wniosek na dofinansowanie ze środków unijnych zadania pn.: „Podniesienie efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej w Gminie Łękawica”, w tym na następujących budynkach; - Urząd Gminy, Centrum Integracji Społeczności Lokalnej (tzw. skrzydło B) i Centrum Usług Społecznościowych (tzw. skrzydło C), Oczyszczalnia ścieków i Zespół Szkół (Szkoła Podstawowa i Przedszkole) w Łękawicy; - Ujęcie wody i Szkoła Podstawowa w Kocierzu Moszczanickim.
5	Organizacja akcji społecznych związanych z ograniczeniem emisji, efektywnością energetyczną oraz wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii	W 2023 roku działania edukacyjno – informacyjne realizowane były przez: - Stronę www.lekawica.com.pl, na której zamieszczono artykuły, ulotki i film ekologiczny - Ulotki rozprowadzane w ramach Punktu Czyste Powietrze w Urzędzie Gminy w Łękawicy - Spotkania informacyjne z mieszkańcami dot. Programu Czyste Powietrze - Spotkania z Ekodoradcą w Urzędzie Gminy w Łękawicy - Lekcje w terenie zorganizowane przez Szkoły Podstawowe działające na terenie Gminy Łękawica- wyjście pod „Mobilne płuca” - Lekcje w terenie zorganizowane przez Szkoły Podstawowe działające na terenie Gminy Łękawica- wyjście pod „Mobilne płuca” - Lekcja w terenie zorganizowana przez Szkołę Podstawową w Okrajniku- wyjście pod „Mobilne płuca” - Lekcje profilaktyczne ukazujące aspekty zdrowotne oddychania czystym i zanieczyszczonym powietrzem przeprowadzone przez Szkoły działające na terenie Gminy Łękawica - Lekcje profilaktyczne ukazujące aspekty zdrowotne oddychania czystym i zanieczyszczonym powietrzem przeprowadzone w Szkole Podstawowej w Okrajniku - Lekcje z wykorzystaniem platformy eduESA oraz strony szkoły w Łękawicy, która posiada miernik smogu, przeprowadzone przez Szkoły Podstawowe działające na terenie Gminy Łękawica - Lekcje z wykorzystaniem platformy eduESA oraz strony szkoły w Łękawicy, która posiada miernik smogu, przeprowadzone w Szkole Podstawowej w Okrajniku - Lekcja w terenie zorganizowana przez Szkołę Podstawową w Kocierzu Moszczanickim- wyjście pod „Mobilne płuca” - Sadzenie drzewek w Parku w Łękawicy przeprowadzone przez Szkołę Podstawową w Kocierzu Moszczanickim - Sadzenie drzewek w Parku w Łękawicy przeprowadzone przez Szkołę Podstawową w Kocierzu Moszczanickim - Lekcje profilaktyczne ukazujące aspekty zdrowotne oddychania czystym i zanieczyszczonym powietrzem przeprowadzone przez Szkoły działające na terenie Gminy Łękawica - Lekcje profilaktyczne ukazujące aspekty zdrowotne oddychania czystym i zanieczyszczonym powietrzem przeprowadzone

		w Szkole Podstawowej w Kocierzu Moszczanickim • Lekcja w terenie zorganizowana przez Szkołę Podstawową w Łękawicy- wyjście pod „Mobilne płuca” • Lekcje z wykorzystaniem platformy eduESA oraz strony szkoły w Łękawicy, która posiada miernik smogu, przeprowadzone przez Szkoły Podstawowe działające na terenie Gminy Łękawica • Lekcje z wykorzystaniem platformy eduESA oraz strony szkoły w Łękawicy, która posiada miernik smogu, przeprowadzone w Szkole Podstawowej w Łękawicy • Materiały edukacyjne wykorzystywane przez Szkołę Podstawową w Łękawicy, m.in.: gazetki szkolne, karty pracy, quizy, filmy-komplet • Prezentacje, przygotowywane również przez uczniów, które odbywały się w Szkole Podstawowej w Łękawicy • Prezentacje, przygotowywane również przez uczniów, które odbywały się w Szkole Podstawowej w Łękawicy • Pogadanki, przygotowywane i omawiane przez nauczycieli w Szkole Podstawowej w Łękawicy. W 2024 roku działania edukacyjno – informacyjne realizowane były przez: • Lekcje przeprowadzone z uczniami o tematyce antysmogowej z wykorzystaniem platformy eduESA w Zespole Szkół w Łękawicy i Szkole Podstawowej w Okrajniku • Gazetki szkolne o tematyce antysmogowej z wykorzystaniem plakatów i materiałów otrzymanych od Edukacji Sieci Antysmogowej w Zespole Szkół w Łękawicy • Konkurs plastyczny na plakat o tematyce antysmogowej w Zespole Szkół w Łękawicy • Pogadanki z uczniami o tematyce antysmogowej w Zespole Szkół w Łękawicy • zajęcia edukacyjne o tematyce antysmogowej w Przedszkolu w Łękawicy prowadzone przez Ekodoradcę, • Ekodoradca - porady osobiste i telefoniczne Ekodoradcy, • Czyste Powietrze - udzielone konsultacje + wizyty u mieszkańców, • Czyste powietrze - spotkanie z mieszkańcami - 2 spotkania • Czujnik jakości powietrza (budynek Urzędu Gminy i Szkoły Podstawowej) • Strona www.lekawica.com.pl, na której zamieszczono artykuły, ulotki i film ekologiczny.
6	Prowadzenie działań kontrolnych w zakresie zakazu spalania odpadów w indywidualnych systemach grzewczych jako element zmian w świadomości społeczeństwa oraz środków prewencyjny	W 2023 r. Główny Inspektor Ochrony Środowiska dla 11 dni określił ryzyko przekroczenia poziomu wartości dobowej $100 \mu\text{g}/\text{m}^3$ dla pyłu zawieszonego PM10 w powietrzu dla terenu Gminy Łękawica - we wszystkich te dni wskazano, że istnieje zagrożenie na poziomie II (powyżej $100 \mu\text{g}/\text{m}^3$). Powołana przez Wójta Gminy Komisja przeprowadziła następujące kontrole w zakresie zakazu spalania odpadów w kotłach i piecach, pozostałości roślinnych oraz przestrzeganiu zapisów śląskiej uchwały antysmogowej: • w trakcie poziomu II – 16 kontroli (3 dni bez wymaganej ilości

		kontroli); - kontrole rutynowe – 20 kontroli. W 2024 r. Główny Inspektor Ochrony Środowiska dla 10 dni określił ryzyko przekroczenia poziomu wartości dobowej 100 µg/m³ dla pyłu zawieszonego PM10 w powietrzu dla terenu Gminy Łękawica – w 7 terminach wskazano, że istnieje zagrożenie na poziomie II (powyżej 100 µg/m³), oraz w 3 – na poziomie III (powyżej 150 µg/m³). Powołana przez Wójta Gminy Komisja przeprowadziła następujące kontrole w zakresie zakazu spalania odpadów w kotłach i piecach, pozostałości roślinnych oraz przestrzeganiu zapisów śląskiej uchwały antysmogowej: - w trakcie poziomu II – 12 kontroli (1 termin bez wymaganej ilości kontroli); - w trakcie poziomu III – 15 kontroli; - kontrole rutynowe – 27 kontroli.
7	Modernizacja i przebudowa dróg publicznych	Rok 2024 i 2023 jako dobra praktyka w ramach wykonywania zadań z zakresu POP - Gmina Łękawica co roku podejmuje działania polegające na remoncie i modernizacji infrastruktury drogowej na terenie gminy Łękawica – drogi, pobocza, chodniki, oświetlenie, odwodnienie. Inwestycje te służą ograniczeniu emisji wtórnej pyłu poprzez poprawę stanu technicznego dróg oraz utwardzanie poboczy. W okresie raportowania wykonano remont 9 139,8 mb dróg gminnych (wewnętrznych i publicznych) za kwotę 6 692 710,75 zł. Wyremontowano następujące odcinki: - ul. Równa w Okrajniku - ul. Skalna w Okrajniku - ul. Pasieczna w Łękawicy - ul. Polna w Kocierzu Moszczanickim - ul. Miasteczkowa w Kocierzu Moszczanickim - ul. Kwiatowa w Łękawicy - ul. Makowa w Łękawicy - ul. Mostowa w Kocierzu Moszczanickim - ul. Parkingowa w Łękawicy - ul. Pogodna w Kocierzu Moszczanickim - ul. Łagodna w Łysinie - ul. Kasztanowa w Łękawicy - Os. Alaska w Łękawicy - droga o numerze działki 1637/2 w Okrajniku - ul. Firmowa w Łękawicy - ul. Porębska w Łękawicy - ul. Storczykowa w Łękawicy - ul. Słoneczna w Kocierzu Rychwałdzkim - ul. Studencka w Kocierzu Rychwałdzkim - droga bez nazwy – nr działki 1702, 1716 w Kocierzu

		Rychwałdzkim • droga bez nazwy - nr działki 1631/1, 1631/2 w Kocierzu Moszczanickim • ul. Orzechowa w Kocierzu Moszczanickim • ul. Bednarska w Kocierzu Moszczanickim • ul. Rokiciowa w Kocierzu Moszczanickim • ul. Mieczkowska w Łękawicy • ul. Leśna w Okrajniku • ul. Widokowa • ul. Strażacka • ul. Za Wodą
ZADANIA MONITOROWANE		
8	Ograniczenie niskiej emisji w budynkach mieszkalnych, w tym wykorzystanie odnawialnych źródeł energii	Mieszkańcy / Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach W latach 2023-2024 w Gminie Łękawica 117 Beneficjentów zrealizowało inwestycję w ramach Programu „Czyste Powietrze” i otrzymało dofinansowanie, w tym 84 - zamontowało nowe źródło ciepła typu: • kocioł opalany węglem spełniający wymogi 5 klasy i ekoprojektu -2 szt. • ogrzewanie elektryczne -2 szt. • kocioł na pellet drzewny -8 szt. • kocioł na pellet drzewny o podwyższonym standardzie • 28 szt.-kocioł zgazowujący drewno -2 szt. • kocioł zgazowujący drewno o podwyższonym standardzie -1 szt. • kotłownia gazowa -4 szt. • kocioł opalany gazem -3 szt. • pompa ciepła -1 szt. • pompa ciepła powietrze/woda o podwyższonej klasie efektywności energetycznej -33 szt. Poza wymianą źródeł ciepła w Gminie Łękawica Beneficjenci zrealizowali następujące zadania: • ocieplenie przegród budowlanych w przypadku 15 przedsięwzięć; • wymieniono stolarkę okienną w przypadku 15 przedsięwzięć; • wymieniono stolarkę drzwiową w przypadku 12 przedsięwzięć; • zamontowano 1 wentylację mechaniczną; • zamontowano instalację fotowoltaiczną w przypadku 19 przedsięwzięć. TAURON Dystrybucja S. A. Na koniec 2024 roku na terenie gminy Łękawica podłączonych do sieci elektroenergetycznej było 311 instalacji fotowoltaicznych o mocy poniżej 10 kW oraz 24 instalacje o mocy większej niż 10 kW.

9	Ograniczenie niskiej emisji w budynkach przedsiębiorstw, w tym wykorzystanie odnawialnych źródeł energii	Brak informacji o podjętych działaniach.
10	Realizacja zadań monitoringowych jakości powietrza w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska prowadził badania jakości powietrza, w oparciu o automatycko-manualną stację pomiaru jakości powietrza w Żywcu, przy ul. Kopernika 83a. Na stacji tej mierzony jest m. in. pył zawieszony PM10 oraz zawarty w pyłe benzo(a)piren. Kryteria klasyfikacyjne dla pyłu zawieszonego PM10 w celu ochrony zdrowia ludzi obejmują poziom dopuszczalny stężeń średnich rocznych $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$ oraz dobowy poziom dopuszczalny wraz z dopuszczalną częstotliwością przekraczania wynoszącą 35 dni dla stężeń dobowych przekraczających $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ($L > 50$ (S24)). Dla stacji pomiarowej w Żywcu w 2023 roku średnioroczne stężenie pyłu zawieszonego PM10 wyniosło $27,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ przy jednoczesnej częstotliwości przekraczania dopuszczalnego stężenia dobowego wynoszącej 31 dni. W 2024 roku średnioroczne stężenie pyłu zawieszonego PM10 wyniosło $28,8 \mu\text{g}/\text{m}^3$ przy jednoczesnej częstotliwości przekraczania dopuszczalnego stężenia dobowego wynoszącej 39 dni. Zgodnie z odnotowanymi pomiarami na stacji w Żywcu przekroczone zostało kryterium klasyfikacyjne dla benzo(a)pirenu, dla którego poziom docelowy wynosi $1 \text{ ng}/\text{m}^3$ w roku kalendarzowym. Zarejestrowane w 2023 roku średnioroczne stężenie benzo(a)pirenu wyniosło $4,8 \text{ ng}/\text{m}^3$. Zarejestrowane w 2024 roku średnioroczne stężenie benzo(a)pirenu wyniosło $4,4 \text{ ng}/\text{m}^3$. Roczne oceny jakości powietrza, wykonywane przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, obejmują wszystkie substancje, dla których obowiązek sporządzenia oceny wynika z rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. 2020 poz. 2279, z późn.zm.). Są to substancje, dla których w prawie krajowym (rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu – określono normatywne stężenia w postaci poziomów dopuszczalnych / docelowych / celu długoterminowego w powietrzu, ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin. Oceny jakości powietrza wykonuje się w strefach. W województwie śląskim wydzielonych zostało pięć stref, w tym: aglomeracja górnośląska, aglomeracja rybnicko-jastrzębska, miasto Bielsko-Biała, miasto Częstochowa, strefa śląska. Gmina Łękawica znajduje się w strefie śląskiej. Ocenami jakości powietrza objęte są wszystkie gminy w województwie śląskim, również te, na terenie których nie ma stacji pomiarowej, ponieważ metodę uzupełniającą w stosunku do pomiarów stężeń zanieczyszczeń w powietrzu stanowi, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, matematyczne modelowanie transportu i przemian substancji w powietrzu. Wyniki klasyfikacji strefy śląskiej wg kryterium ochrony zdrowia ludzi uzyskane w rocznej ocenie jakości powietrza w województwie śląskim za rok 2023 przedstawia się następująco: Klasa A – dla dwutlenku siarki, dwutlenków azotu, ozonu, benzenu, ołowiu, kadmu, arsenu, niklu i tlenku węgla, pyłu

		zawieszonego PM10 oraz pyłu zawieszonego PM2,5 • Klasa C – dla benzo(a)pirenu, • Klasa D2 – dla ozonu (przekroczona wartość poziomu dopuszczalnego długookresowego). W czasie opracowania niniejszego raportu brak danych klasyfikacyjnych za rok 2024.
11	Sukcesywna kontrola uciążliwych źródeł zanieczyszczeń	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach W okresie raportowania nie prowadzono żadnej kontroli w zakresie ochrony powietrza na terenie gminy Łękawica.
12	Budowa chodników wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 781 oraz „Poprawa bezpieczeństwa ruchu i wzmocnienia konstrukcji mostu nad potokiem Ciso- wym w ciągu drogi DW 781 w m. Kocierz Rychwałdzki”	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach W 2023 roku zrealizowano zadanie pn.: „Poprawa bezpieczeństwa ruchu i wzmocnienia konstrukcji mostu nad potokiem Ciso- wym w ciągu drogi DW 781 w m. Kocierz Rychwałdzki”. Wydatkowano środki w wysokości 4 793 068,53 zł. W 2024 roku zrealizowano zadanie obejmujące budowę chodnika wzdłuż drogi wojewódzkich nr 781 w m. Kocierz Moszczanicki (od skrzyżowania z DW 946 do skrzyżowania z DG – odcinek 1) za kwotę 3 594 719,41 zł.
13	Budowa, modernizacja i przebudowa dróg publicznych powiatowych	Powiatowy Zarząd Dróg w Żywcu W okresie raportowania na terenie gminy Łękawica wykonano: • Pozimowe remonty dróg powiatowych położonych na terenie Powiatu Żywieckiego, • Remont drogi powiatowej nr 1487 S ul Wspólna od km 0+708 do km 1+158 w miejscowości Łękawica. Zlecono także wykonanie dokumentacji projektowej dla zadań: • Rozbiórka mostu i budowa nowego obiektu mostowego w ciągu drogi powiatowej nr 1410 S Kocierz Rychwałdzki – Zakocierz w km 0+780 w m. Kocierz” • Przebudowa drogi powiatowej 1413 S Moszczanica – Gilowice – Ślemień – Lachowice w km 0+000 do km 2+470 w Żywcu Moszczanicy i Łękawicy
14	Rozwój komunikacji publicznej w oparciu o nowoczesny niskiemisyjny tabor autobusowy mający na celu przesiadkę z indywidualnych samochodów na rzecz transportu zbiorowego	Gmina Łękawica nie posiada własnej komunikacji publicznej, ale organizuje dowozy dzieci zamieszkałych na terenie gminy w odległości powyżej 3 km od placówki oświatowej. Dzieci dowożone są do Szkoły Podstawowej w Łękawicy. W ten sposób Gmina redukuje konieczność dowozu dzieci przez rodziców samochodami osobowymi, zmniejsza ilość pojazdów w ruchu drogowym i ogranicza emisję zanieczyszczeń z transportu. Ponadto w roku 2017 r. w ramach projektu pn.: „Budowa infrastruktury transportu zbiorowego w Gminie Łękawica” Gmina wybudowała w centrum Łękawicy parking dla samochodów oraz rowerów niedaleko przystanku autobusowego, na którym również zagospodarowała miejsce do parkowania rowerów. W ten sposób Gmina zainicjowała praktykę „park & ride” – tj. parkowania samochodów i rowerów w okolicy przystanku komunikacyjnego, by dalszą podróż prowadzić za pośrednictwem

		komunikacji publicznej, której organizatorem jest powiat. Mieszkańcy z tego rozwiązania korzystają do dnia dzisiejszego, czego efektem jest zmniejszenie ilości pojazdów w ruchu drogowym, a tym samym spadek emisji gazów cieplarnianych, ograniczenie emisji zanieczyszczeń z transportu również w latach 2023-2024.
--	--	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych z Urzędu Gminy w Łękawicy oraz podmiotów realizujących poszczególne zadania

3.2. Ochrona przed hałasem

W zakresie ochrony przed hałasem w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Łękawica na lata 2022 – 2025 z perspektywą do roku 2028”, zostały zapisane:

- 2 zadania własne,
- 3 zadania monitorowane.

W poniższej tabeli nr 2 zestawiono stan realizacji zadań w zakresie ochrony przed hałasem wynikających z Programu ochrony środowiska. W tabeli ujęto stan realizacji zadań własnych oraz monitorowanych.

Tabela 2 Realizacja zadań w zakresie ochrony przed hałasem

Lp.	Zadanie	Stan realizacji na 31.12.2024 r.
ZADANIA WŁASNE		
1	Ograniczenie hałasu drogowego	Zrealizowano pośrednio poprzez wykonane zadania opisane w pozycji 7 Tabeli nr 1. Nie budowano zabezpieczeń akustycznych wzdłuż dróg gminnych.
2	Edukacja ekologiczna w zakresie zapobiegania nadmiernej emisji hałasu	Brak informacji o podjętych działaniach.
ZADANIA MONITOROWANE		
3	Ograniczenie hałasu drogowego	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach W okresie raportowania nie budowano w ciągu dróg wojewódzkich w granicach administracyjnych gminy Łękawica zabezpieczeń akustycznych. Zarząd Dróg Powiatowych w Żywcu W 2022 roku zlecono wykonanie dokumentu pn.: „Strategiczna mapa hałasu dla dróg głównych w sieci dróg powiatowych na terenie powiatu żywieckiego”. W ramach badań prowadzono pomiary natężenia ruchu i pomiar emisji hałasu drogowego na odcinku drogi powiatowej nr 1413S Moszczanica - Gilowice - Ślemień – Lachowice. W wyniku przeprowadzonych pomiarów ustalono, że poziom hałasu w porze dnia wynosi 68,8 dB, a dla pory nocy 63,0 dB. Na obszarze gminy Łękawica stwierdzono przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB dla pory dnia, które swym zasięgiem obejmują 3 budynki chronione akustycznie, z kolei dla pory nocy – 1 budynek chroniony akustycznie. W 2024 roku przeprowadzono badanie natężenia ruchu na drogach powiatowych, w tym na drodze powiatowej 1413S.
4	Działania administracyjne mające na celu ograniczanie hałasu przemysłowego	Starosta Żywiecki Nie wydano żadnej decyzji administracyjnej ustalającej dopuszczalny poziom hałasu emitowanego w związku z prowadzoną działalnością.
5	Monitoring poziomów	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Regionalny Wydział

	hałasu emitowanego przez przedsiębiorstwa	Monitoringu Środowiska w Katowicach Nie realizowano w okresie raportowania na terenie gminy Łękawica monitoringu poziomego hałasu w środowisku. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach W okresie raportowania nie prowadzono żadnej kontroli w zakresie ochrony powietrza na terenie gminy Łękawica.
--	---	---

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych z Urzędu Gminy w Łękawicy oraz podmiotów realizujących poszczególne zadania

3.3. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi

W zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Łękawica na lata 2022 – 2025 z perspektywą do roku 2028”, zostało zapisane:

- 1 zadanie własne,
- 2 zadania monitorowane.

W poniższej tabeli nr 3 zestawiono stan realizacji zadań w zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi wynikających z Programu ochrony środowiska. W tabeli ujęto stan realizacji zadań własnych oraz monitorowanych.

Tabela 3 Realizacja zadań w zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi

Lp.	Zadanie	Stan realizacji na 31.12.2024 r.
ZADANIA WŁASNE		
1	Ograniczanie oddziaływania pól elektromagnetycznych m.in. poprzez preferowanie nisko konfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego	W obowiązujących na obszarze gminy miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego są zapisy dotyczące ustaleń dla modernizacji, rozbudowy i budowy sieci elektroenergetycznych, które są ciągle stosowane.
ZADANIA MONITOROWANE		
2	Kontynuacja monitoringu pól elektromagnetycznych oraz rejestru terenów, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów w środowisku	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach W ramach realizacji Państwowego Monitoringu Środowiska w 2023 roku, na terenie gminy przeprowadzono pomiary okresowe promieniowania elektromagnetycznego (PEM) w ramach monitoringu badawczego na terenie województwa śląskiego, w punkcie zlokalizowanym przy ulicy Żywieckiej. Uzyskany wynik półgodzinnych, ciągłych pomiarów znajdował się poniżej czułości sondy badawczej ($>0,7$ V/m). W czasie opracowania niniejszego raportu brak było dostępnych danych pomiarowych za 2024 rok.
3	Gromadzenie danych nt. instalacji emitujących pola elektromagnetyczne wymagających zgłoszeń	Starosta Żywiecki W okresie raportowania zgłoszono 2 nowe instalacje emitujące pola elektromagnetyczne na terenie gminy Łękawica.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych z Urzędu Gminy w Łękawicy oraz podmiotów realizujących poszczególne zadania

3.4. Zrównoważone gospodarowanie wodami

W zakresie zrównoważonego gospodarowania wodami w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Łękawica na lata 2022 – 2025 z perspektywą do roku 2028”, zostały zapisane:

- 3 zadania własne,
- 4 zadania monitorowane.

W poniższej tabeli nr 4 zestawiono stan realizacji zadań w zakresie zrównoważonego gospodarowania wodami wynikających z Programu ochrony środowiska. W tabeli ujęto stan realizacji zadań własnych oraz monitorowanych.

Tabela 4 Realizacja zadań w zakresie zrównoważonego gospodarowania wodami

Lp.	Zadanie	Stan realizacji na 31.12.2024 r.
ZADANIA WŁASNE		
1	Wyznaczanie i uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ustaleń planów zarządzania ryzykiem powodziowym oraz granic obszarów zalewowych, w tym obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, na których obowiązują zakazy wynikające z ustawy Prawo wodne	Zadanie realizowane na bieżąco. W obowiązujących miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego części gminy Łękawica, przyjętym uchwałą Rady Gminy Łękawica nr XXVIII/199/13 z dnia 25 kwietnia 2013 roku oznaczono teren szczególnego zagrożenia powodzią oraz wprowadzono następujące zapisy: W celu ochrony przed skutkami powodzi oraz zachowania warunków ochrony wód oraz umożliwienia dostępu do wody i prowadzenia robót remontowych i konserwacyjnych ustala się: 1) na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, oznaczonych na rysunku planu symbolem graficznym - zgodnie z ustawą „Prawo wodne” zabrania się wykonywania robót oraz czynności, które mogą utrudnić ochronę przed powodzią, a w szczególności: a) wykonywania urządzeń wodnych oraz wznoszenia innych obiektów budowlanych, b) sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmocnienia brzegów, obwałowań lub odsypisk, c) zmiany ukształtowania terenu nie związanej z utrzymaniem wód; 2) na terenach zabudowy sąsiadujących z powierzchniowymi wodami płynącymi należy zachować: a) odległość obiektów kubaturowych: - co najmniej 10 metrów od górnej krawędzi skarpy brzegowej cieku (dla wód stanowiących własność Skarbu Państwa), - co najmniej 5 metrów od górnej krawędzi skarpy brzegowej cieku (dla wód pozostałych), b) odległość ogrodzeń - co najmniej 1,5 m od linii brzegu wód publicznych.
2	Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony wód, sposobach ochrony przed powodzią i suszą,	Brak informacji o podjętych działaniach.

	w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży	
3	Utrzymywanie, doposażenie i optymalizacja wykorzystania magazynów przeciwpowodziowych	Zadanie realizowane pośrednio poprzez przekazywanie środków na zakup wyposażenia dla jednostek ochotniczych straży pożarnych.
ZADANIA MONITOROWANE		
4	Poprawa retencji wodnej, w tym prace związane z utrzymaniem i konserwacją rowów melioracyjnych	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach W ramach Programu „Moja Woda” mieszkańcy z terenu gminy Łękawica złożyli w 2023 roku 2 wnioski o uzyskanie dofinansowania na zakup i montaż zbiorników retencjonujących wody opadowe i roztopowe.
5	Prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska oraz udostępnianie wyników tego monitoringu w tym wzmocnienie monitoringu wód	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach <u>Wody powierzchniowe</u> W 2023 roku przeprowadzono badania monitoringowe, w wyniku których jednolite części wód powierzchniowych uzyskały następujące klasy: • PLRW20002221327999 – Zb. Tresna: ◦ Klasa 1 dla elementów fizykochemicznych, ◦ klasa 2 dla substancji priorytetowych z uwagi na stężenie difenyletrów bromowanych., rtęci i jej związków (w biota), benzo(a)pirenu. • PLRW20000421327899 – Łękawka: ◦ Klasa 1 dla elementów fizykochemicznych, ◦ klasa 2 dla substancji priorytetowych z uwagi na stężenie benzo(a)pirenu, , Brak informacji o wynikach badań monitoringowych w 2024 roku w czasie opracowania niniejszego raportu. <u>Wody podziemne</u> W okresie raportowania nie przeprowadzono badań monitoringowych wód podziemnych dla JCWPd nr 158 (PLGW2000158), na obszarze której zlokalizowana jest gmina Łękawica.
6	Utrzymanie i bieżące remonty cieków i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie W 2023 roku zrealizowano następujące zadania: • Interwencyjne usuwanie drzew stwarzających zagrożenie bezpieczeństwa na terenie działania Zarządu Zlewni w Żywcu. Wartość zadania: 5 449,79 zł. • Usuwanie drzew – 42 sztuki wraz z zrębkowaniem i transportem dłużnicy. Wartość zadania: 6 070,45 zł. W 2024 roku wykonano remont zapory przeciwrumowiskowej na potoku Słupny w km 0+360 w m. Kocierz Moszczanicki. Wartość zadania: 38 514,61 zł. Dodatkowo prowadzone były roboty na potoku Łękawka dotyczące

		ręcznej likwidacji 2 drzew oraz usunięcia rumoszu rzeczno- go. Prowadzono również roboty na potoku Kocierzanka w Łękawicy, polegające na usunięciu 7 powalonych drzew z koryta potoku.
7	Utrzymywanie, doposażenie i optymalizacja wykorzystania magazynów przeciwpowodziowych	Brak informacji o zrealizowanych działaniach.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych z Urzędu Gminy w Łękawicy oraz podmiotów realizujących poszczególne zadania

3.5. Gospodarka wodno – ściekowa

W zakresie gospodarki wodno – ściekowej w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Łęka-wica na lata 2022 – 2025 z perspektywą do roku 2028”, zostało zapisanych:

- 6 zadań własnych,
- 2 zadania monitorowane.

W poniższej tabeli nr 5 zestawiono stan realizacji zadań w zakresie gospodarki wodno – ściekowej wynikających z Programu ochrony środowiska. W tabeli ujęto stan realizacji zadań wła-snych oraz monitorowanych.

Tabela 5 Realizacja zadań w zakresie gospodarki wodno – ściekowej

Lp.	Zadanie	Stan realizacji na 31.12.2024 r.
ZADANIA WŁASNE		
1	Rozbudowa sieci kana-lizacji sanitarnej w Gminie Łękawica Wykup urządzeń prze-syłowych - sieci kana-lizacyjnych i wodociąg-owych	W roku 2023 zakończono realizację zadania pn.: Budowa sieci wodociąg-owej, grawitacyjnej sieci kanalizacji sanitarnej oraz sieci kanalizacji deszczowej dla części Gminy Łękawica – etap II”. Wydatkowano środki w wysokości 1 166 856,45 zł. W 2024 roku zakończono realizację zadania pn. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Łękawicy – ul. Klonowa w Łękawicy i w Okrajniku – ul. Strażacka”, w ramach którego wybudowano 529,63 mb sieci kana-lizacji sanitarnej. Na terenie gminy znajduje się sieć kanalizacji sanitarnej o łącznej dłu-gości 86 320,17 m. Do sieci podłączonych jest podłączonych było 1379 nieruchomości. W okresie raportowania przyłączyło się 36 nowych nie-ruchomości.
2	Udzielenie dotacji celo-wej z budżetu Gminy Łękawica na dofinan-sowanie kosztów inwe-stycji z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, związanych z budową przyłączy kanalizacyj-nych lub wodociągo-wych i przyłączeniem nieruchomości do gminnej sieci kanaliza-cyjnej lub wodociągo-wej	W 2021 roku przyjęto uchwałę w sprawie zasad udzielania dotacji celo-wej na dofinansowanie części kosztów budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Łękawica. W 2023 roku udzielono 1 dofinansowania na kwotę 3 000,00 zł.
3	Budowa i modernizacja sieci wodociągowej, przyłączenie nowych odbiorców wody prze-znaczonej do spożycia Budowa i modernizacja urządzeń i obiektów wodociągowych	Na terenie gminy znajduje się sieć wodociągowa o łącznej długości 48 550,58 m. Do sieci podłączonych jest podłączonych 1003 nierucho-mości. W okresie raportowania przyłączyło się 45 nowych nieruchomości.
4	Działania edukacyjne, promocyjne, propagu-jące	Z uwagi na nowelizację ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2023 poz. 1469 z późn. zm.) na stronie internetowej pojawił się artykuł, w którym pouczono

	i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży	o konieczności udokumentowania korzystania z usług opróżniania zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków poprzez okazanie stosownej umowy i dowodów uiszczenia opłat za te usługi. Informacje przypominające o obowiązkach wynikających z ww. ustawy zamieszczono w informatorze gminnym – Wieści gminne oraz na stronie internetowej urzędu.
5	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków	Na koniec 2023 roku na terenie gminy Łękawica znajdowało się 153 zbiorniki bezodpływowe oraz 13 przydomowych oczyszczalni ścieków. W 2023 roku wywieziono nieczystości ciekłe z 63 zbiorników bezodpływowych i 6 przydomowych oczyszczalni ścieków. Skontrolowano 49 umów i 53 dowody uiszczenia opłat dot. wywozu nieczystości ciekłych. Na koniec 2024 roku na terenie gminy Łękawica znajdowało się 238 zbiorników bezodpływowych oraz 14 przydomowych oczyszczalni ścieków. W 2024 roku wywieziono nieczystości ciekłe z 71 zbiorników bezodpływowych i 9 przydomowych oczyszczalni ścieków. Skontrolowano 66 umów i 124 dowody uiszczenia opłat dot. wywozu nieczystości ciekłych.
6	Prowadzenie kontroli gospodarki ściekowej na posesjach prywatnych	W 2023 roku przeprowadzono 49 kontroli w zakresie posiadania umów na odbiór i transport nieczystości ciekłych oraz 53 kontrole w zakresie posiadania dowodów uiszczenia opłat za realizację ww. usług. W 2024 roku przeprowadzono 66 kontroli w zakresie posiadania umów na odbiór i transport nieczystości ciekłych oraz 126 kontroli w zakresie posiadania dowodów uiszczenia opłat za realizację ww. usług.
ZADANIA MONITOROWANE		
7	Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach W okresie raportowania nie prowadzono żadnej kontroli w zakresie warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi na terenie gminy Łękawica.
8	Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków	Brak informacji o podjętych działaniach.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych z Urzędu Gminy w Łękawicy oraz podmiotów realizujących poszczególne zadania

3.6. Zarządzanie zasobami geologicznymi i tereny przemysłowe

W zakresie zarządzania zasobami geologicznymi oraz terenów przemysłowych w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Łękawica na lata 2022 – 2025 z perspektywą do roku 2028”, zostało zapisanych:

- 2 zadania własne,
- 4 zadania monitorowane.

W poniższej tabeli nr 6 zestawiono stan realizacji zadań w zakresie zarządzania zasobami geologicznymi i terenów przemysłowych wynikających z Programu ochrony środowiska. W tabeli ujęto stan realizacji zadań własnych oraz monitorowanych.

Tabela 6 Realizacja zadań w zakresie zarządzania zasobami geologicznymi i terenów przemysłowych

Lp.	Zadanie	Stan realizacji na 31.12.2024 r.
ZADANIA WŁASNE		
1	Realizacja projektów inwestycyjnych związanych z zabezpieczeniem i stabilizacją osuwisk zagrażających zabudowie i infrastrukturze	Brak informacji o podjętych działaniach.
2	Wprowadzanie zapisów w miejscowych PZP ograniczających zabudowę na terenach osuwiskowych	Zadanie realizowane na bieżąco. W obowiązujących miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego części gminy Łękawica, przyjętym uchwałą Rady Gminy Łękawica nr XXVIII/199/13 z dnia 25 kwietnia 2013 roku wprowadzono następujące zapisy: W celu ochrony przed skutkami osuwania się mas ziemnych ustala się: 1) w obrębie obszarów osuwisk aktywnych (oznaczonych na rysunku planu) wprowadza się zakaz lokalizacji wszelkich obiektów kubaturowych, dla obiektów liniowych należy uwzględnić występowanie niekorzystnych warunków geologicznych; 2) w obrębie obszarów osuwisk aktywnych okresowo (oznaczonych na rysunku planu), przy realizacji nowych obiektów kubaturowych i liniowych, należy uwzględnić występowanie niekorzystnych warunków geologicznych; 3) w obrębie obszarów osuwisk nieaktywnych i terenów zagrożonych ruchami masowymi (oznaczonych na rysunku planu) należy uwzględnić możliwość występowania niekorzystnych warunków geologicznych, a ponadto: a) zakres robót ziemnych (niwelacje, wykopy) należy ograniczyć do niezbędnego minimum, b) zakaz wykonywania wykopów o wysokości ściany powyżej 2 metrów mogących spowodować podcięcie stoku, c) zakaz wycinania drzew na skarpach, d) w projektach budowlanych dróg, dla odcinków przebiegających terenami o znacznych spadkach, obowiązek zastosowania odpowiednich zabezpieczeń i odwodnień skarp, które powstaną z podcięcia zboczy, e) nakaz odprowadzania wód opadowych szczelnym systemem rowów, f) zakaz wprowadzania wód opadowych i ścieków bezpośrednio do

		gruntu.
ZADANIA MONITOROWANE		
3	Prowadzenie obserwacji terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy, a także prowadzenie rejestru zawierającego informacje o tych terenach	Starosta Żywiecki Rejestr prowadzony jest na bieżąco. Nie prowadzono obserwacji terenów zagrożonych osuwaniem.
4	Realizacja projektów inwestycyjnych związanych z zabezpieczeniem i stabilizacją osuwisk zagrażających zabudowie i infrastrukturze	Brak informacji o realizowanych działaniach.
5	Współdziałanie organów koncesyjnych w celu ochrony rejonów występowania udokumentowanych złóż objętych koncesją oraz eliminacja nielegalnego wydobycia poprzez system kontroli	Okręgowy Urząd Górniczy w Rybniku W okresie raportowania nie stwierdzono prowadzenia nielegalnej eksploatacji złóż na terenie gminy Łękawica.
6	Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych zgodnie z decyzjami Starosty Żywieckiego	Starosta Żywiecki Nie wydano żadnej decyzji określającej kierunek, termin i osobę obowiązującą do przeprowadzenia rekultywacji, ani decyzji o zakończeniu rekultywacji. Zgodnie z informacją przekazaną przez Starostę, na terenie gminy Łękawica brak jest gruntów zdegradowanych i zdewastowanych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych z Urzędu Gminy w Łękawicy oraz podmiotów realizujących poszczególne zadania

3.7. Ochrona gleby i terenów rolniczych

W zakresie ochrony gleby i terenów rolniczych w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Łękawica na lata 2022 – 2025 z perspektywą do roku 2028”, zostały zapisane 4 zadania monitorowane.

W poniższej tabeli nr 7 zestawiono stan realizacji zadań w zakresie ochrony gleby i terenów rolniczych wynikających z Programu ochrony środowiska. W tabeli ujęto stan realizacji zadań monitorowanych.

Tabela 7 Realizacja zadań w zakresie ochrony gleb i terenów rolniczych

Lp.	Zadanie	Stan realizacji na 31.12.2024 r.
ZADANIA MONITOROWANE		
1	Organizacja porad, konsultacji i szkoleń dla rolników	Rolnicy z terenu gminy Łękawica na bieżąco uczestniczą w szkoleniach, spotkaniach z przedstawicielami Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego w Żywcu. W okresie raportowania organizowano spotkania, szkolenia w zakresie: • Zasad ochrony wód przed zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł rolniczych, • Wpływu produkcji rolnej na zmiany klimatu i jej adaptacja do tych zmian, • Prowadzenia produkcji rolniczej na obszarach NATURA 2000, • Lokalnego partnerstwa do spraw wody w województwie Śląskim dotyczącego zasad dobrej praktyki w gospodarowaniu wodami i realizacji zapisów ustawy Prawo wodne, • Upraw wybranych roślin rolniczych metodami ekologicznymi, • Ograniczania ryzyka związanego ze stosowaniem środków ochrony roślin, • Korzystania z ekoschematów, • Wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwach. • Ochrony wód przed zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł rolniczych, • Zasad realizacji działania rolno-środowiskowo-klimatycznego oraz warunków i zasad udziału rolników wg aktualnych przepisów.
2	Kontrola poziomu pH i zanieczyszczeń gleb	Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Badania gleb wykonywane są ogólnie w ramach „Monitoringu chemizmu gleb ornych Polski”, który stanowi podsystem Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie jakości gleb i ziemi. Na terenie Gminy Łękawica brak jest punktu monitoringowego, nie mniej w odstępach pięcioletnich analizowano próbki pobrane z punktu nr 413 w Ciężynie gm. Węgierska Górka (punkt najbliższy względem położenia gminy). Wyniki badań chemizmu gleb w ww. punkcie pomiarowym w 2020 r., w porównaniu do wyników badań z 2015 roku, wykazały wzrost udziału próchnicy w glebie (z 2,7% do 6,84%), węgla organicznego (z 1,57% do 3,97%) i stosunku węgla do azotu (z 9,2 do 17,26). Zwiększenie korelacji węgiel – azot wystąpiło najprawdopodobniej z uwagi na wzrost udziału węgla organicznego w badanym gruncie przy jednoczesnym,

		niewielkim wzroście udziału azotu ogólnego (z 0,17% do 0,23%). Zmiany dotyczące zasobności gleby składniki pokarmowe przedstawiają się następująco: • fosfor przyswajalny – spadek z 2,5 do 1,9 mg/100g, • potas przyswajalny – wzrost z 10,8 do 13,6 mg/100g, • magnez przyswajalny – wzrost z 9,0 do 9,4 mg/100g, • azot amonowy – wzrost z 9,12 do 43,7 mg/100g). Wyniki badań chemizmu gleb w ww. punkcie pomiarowym w 2020 r., wykazały zmniejszenie stopnia zanieczyszczenia gleb WWA o 4,26 %. Istotnym problemem rolnictwa jest zakwaszenie gleb. Zgodnie z wynikami "Monitoringu chemizmu gleb ornych Polski" prowadzonego przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach odczyn gleby – pH w zawiesinie KCl w punkcie pomiarowo-kontrolnym w sąsiedztwie gminy Łękawica w 2020 roku wynosił 4,9 (w 2015 roku pH w KCl wyniosło 3,4) Zatem gleby te zaliczono do gleb kwaśnych. Kolejny rok prowadzenia badań, zgodnie z ustalonym harmonogramem monitoringu chemizmu gleb ornych, wyznaczono na 2025 rok.
3	Prowadzenie kontroli stosowanych nawozów i środków ochrony roślin	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Katowicach. W okresie raportowania nie przeprowadzono żadnej kontroli ani obserwacji fitosanitarnej na terenie gminy Łękawica.
4	Realizacja Programów rolno-środowiskowych i rolno-środowiskowo - klimatycznych	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Śląski Oddział w Częstochowie Na terenie gminy Łękawica realizowane są przez rolników dobrowolne zobowiązania w ramach Działania Rolno-Środowiskowo-Klimatycznego (RŚK) i Działania Rolnictwo Ekologiczne (RE) PROW 2014-2020. W roku 2023 złożono następująco ilość wniosków: Rolnictwo ekologiczne (PROW 2014 - 2020): • wariant 4.4. Półnaturalne łąki wilgotne – 1 wniosek – powierzchnia 1,09 ha, • wariant 5.4. Półnaturalne łąki wilgotne poza Natura 2000 – 1 wniosek – powierzchnia 32,47 ha. Płatność ekologiczna (WPR 2023-2027) • Wariant 1.10 Ochrona siedlisk lęgowych derkacza na Natura 2000 – 1 wniosek – powierzchnia 18,46 ha. W 2024 roku złożono następująco ilość wniosków: Płatność ekologiczna (PROW 2014 - 2020): • wariant 4.4. Półnaturalne łąki wilgotne – 1 wniosek – powierzchnia 1,09 ha, • wariant 5.4. Półnaturalne łąki wilgotne poza Natura 2000 – 1 wniosek – powierzchnia 32,39 ha. Płatność ekologiczna (WPR 2023-2027) • Wariant 1.10 Ochrona siedlisk lęgowych derkacza na Natura 2000 – 1 wniosek – powierzchnia 18,30 ha. W latach 2023- 2024 rolnicy z terenu gminy wdrażali także do realizacji ekoschematy w ramach dopłat bezpośrednich.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych od podmiotów realizujących poszczególne zadania

Starosta Żywiecki

W 2023 roku wyłączono z produkcji rolniczej 0,09 ha użytków rolnych, w tym 0,05 ha użytków III klasy bonitacyjnej mineralnej oraz IV klasy mineralnej – 0,04 ha, z kolei w 2024 roku wyłączono z produkcji rolniczej 0,12 ha użytków rolnych klasy III.

3.8. Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym

W zakresie gospodarki odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Łękawica na lata 2022 – 2025 z perspektywą do roku 2028”, zostało zapisanych 5 zadań własnych.

W poniższej tabeli nr 8 zestawiono stan realizacji zadań w zakresie gospodarki odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym wynikających z Programu ochrony środowiska. W tabeli ujęto stan realizacji zadań własnych.

Tabela 8 Realizacja zadań w zakresie gospodarki odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym

Lp.	Zadanie	Stan realizacji na 31.12.2024 r.
ZADANIA WŁASNE		
1	Wzmacnianie kontroli prawidłowego postępowania z odpadami (kontrole zawartych umów czy prawidłowego selekcionowania odpadów)	W roku 2023 Gmina Łękawica kontrolowała czerech przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie odbierania, zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów. Po zakończonej kontroli wszczęto z urzędu postępowanie administracyjne, wymierzono jedną karę administracyjną pieniężną, zgodnie z wymogami art. 3b ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Kontrole w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami u mieszkańców realizowano w ramach działań kontrolnych dotyczących nielegalnego spalania odpadów. W 2023 i 2024 roku zorganizowano kontrolę ilości odbieranych od mieszkańców odpadów poprzez każdorazowe ważenie pojazdów zbierających odpady przed wjazdem na teren Gminy i przed jej opuszczeniem, aby ustalić faktyczne ilości zebranych odpadów określonego rodzaju. Prowadzone są kontrole także w zakresie przestrzegania segregacji odpadów przez firmę odbierającą odpady z terenu Gminy Łękawica.
2	Sukcesywne zapobieganie i usuwanie dzikich wysypisk odpadów	W 2023 roku na terenie Gminy Łękawica zlokalizowano jedno dzikie wysypisko odpadów komunalnych oraz innych odpadów, które zostało uprzątnięte przy udziale pracowników Zakładu Usług Komunalnych w Łękawicy, a Gmina Łękawica zadbała o właściwe przekazanie odpadów do odpowiednich instalacji.
3	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy (dotacje dla mieszkańców)	W roku 2023 roku usunięto 44,89 Mg wyrobów zawierających azbest, z kolei w 2024 roku usunięto 42,3 Mg wyrobów azbestowych. Według danych zamieszczonych w Bazie azbestowej, na dzień sporządzenia niniejszego raportu, na terenie gminy Łękawica pozostało do usunięcia 570,960 Mg wyrobów zawierających azbest.
4	Prowadzenie i rozwijanie selektywnego zbierania odpadów komunalnych	Na dzień 31 grudnia 2023 r. na 1 mieszkańca Gminy przypadało 216,17 kg selektywnie zebranych odpadów komunalnych oraz 50,71 kg zmieszanych odpadów komunalnych. Za rok 2023 Gmina Łękawica osiągnęła następujące poziomy recyklingu: Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych – 37,05 %,

		- Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania – 6,09 %, - Poziom składowania –13,42 %. Na dzień 31 grudnia 2024 r. na 1 mieszkańca Gminy przypadało 175,40 kg selektywnie zebranych odpadów komunalnych oraz 59,09 kg zmieszanych odpadów komunalnych. Za rok 2023 Gmina Łękawica osiągnęła następujące poziomy recyklingu: - Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych –60,28%, - Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania – 4,23%, - Poziom składowania –21,34 %. W zbiórek w okresie 2023-2024 zmieniono część zasad gospodarowania odpadami dla mieszkańców, główne zmiany to: - zwiększenie limitu oddawanych za darmo odpadów budowlanych z 20kg rocznie do 100kg na rok, - zwiększenie opłaty za ponad limitowe odpady budowlane z 625 zł do 2000 zł za tonę oddanych odpadów wprowadzono podział „BIO odpadów” na odpady „BIO” oraz „odpady zielone” (części roślin z pielęgnacji terenów zielonych), - ustalenie wywozu „odpadów zielonych” we własnym zakresie do PSZOK, odpady BIO odbierane są z pod posesji, - ustalenie limitu odpadów pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych 50kg miesięcznie pozostała nadwyżka to opłata 1230 zł.
5	Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej dotyczącej konieczności właściwego postępowania z odpadami	Zadanie realizowane na bieżąco poprzez artykuły w informatorze gminnym oraz na stronie internetowej.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych z Urzędu Gminy w Łękawicy

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach

W 2023 roku przeprowadzono 1 kontrolę w zakresie gospodarki odpadami u przedsiębiorcy z terenu gminy Łękawica. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.9. Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego oraz wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej

W zakresie zarządzania zasobami dziedzictwa przyrodniczego oraz wspierania wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Łękawica na lata 2022 – 2025 z perspektywą do roku 2028”, zostały zapisane:

- 3 zadania własne,
- 7 zadań monitorowanych.

W poniższej tabeli nr 9 zestawiono stan realizacji zadań w zakresie zarządzania zasobami dziedzictwa przyrodniczego oraz wspierania wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej wynikających z Programu ochrony środowiska. W tabeli ujęto stan realizacji zadań własnych oraz monitorowanych.

Tabela 9 Realizacja zadań w zakresie zarządzania zasobami dziedzictwa przyrodniczego oraz wspierania wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej

Lp.	Zadanie	Stan realizacji na 31.12.2024 r.
ZADANIA WŁASNE		
1	Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie ochrony i zachowania walorów krajobrazu i przyrody oraz promocja tych walorów	W 2023 roku uczniowie Szkoły Podstawowej w Okrajniku i Kocierzu Moszczanickim wzięli udział w akcji sadzenia drzew. Na lekcjach przyrody dokonali nasadzeń na terenie wokół placówek oświatowych. Sadzonki otrzymano z Nadleśnictwa Jeleśnia.
2	Przebudowa i częściowa wymiana składu gatunkowego zadrzewień przydrożnych wzdłuż odcinków dróg, nowe nasadzenia zieleni wysokiej, prace pielęgnacyjne - konserwacyjne zieleni przydrożnej	W 2023 roku posadzono 2 drzewa na terenie Centrum Kultury, Wypoczynku i Rekreacji, w ramach nasadzeń zastępczych.
3	Wyznaczenie i ochrona korytarzy ekologicznych w planach zagospodarowania przestrzennego	Zadanie realizowane na bieżąco. W obowiązujących miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego części gminy Łękawica, przyjętym uchwałą Rady Gminy Łękawica nr XXVIII/199/13 z dnia 25 kwietnia 2013 roku wprowadzono zapisy warunkujące utrzymanie terenów rolnych, leśnych, przeznaczonych pod zalesienia, zieleni nieurządzonej o charakterze ekologicznym oraz wód powierzchniowych płynących, gwarantujące zachowanie ciągłości korytarzy ekologicznych i umożliwiające przemieszczanie się dzikich zwierząt i roślin pomiędzy obszarami ich naturalnego występowania.
ZADANIA MONITOROWANE		
4	Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie ochrony i zachowania walorów krajobrazu i przyrody oraz promocja tych walorów	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego Oddział Biura w Żywcu W okresie raportowania realizowano działania z zakresu edukacji przyrodniczej i ekologicznej zgodnie z wymaganiami ustawowymi (Ustawa o ochronie przyrody) oraz statutowymi ZPKWŚ. Tematyka warsztatów przyrodniczych poruszała zagadnienia związane z walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi Żywieckiego Parku Krajobrazowego i Parku

		Krajobrazowego Beskidu Śląskiego, chronionych w ramach europejskiej sieci Natura 2000. Adresatami warsztatów były przedszkolaki, młodzież szkolna oraz osoby dorosłe, natomiast zakres tematyczny obejmował gatunki roślin i zwierząt występujące na obszarze Żywieckiego Parku Krajobrazowego i Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego, formy ochrony przyrody, osobiowości przyrodnicze, uwrażliwienie na wartości przyrodnicze i krajobrazowe ww. obszaru. Ponadto poruszane były kwestie związane z szeroko pojętą edukacją ekologiczną oraz dobrymi praktykami w życiu codziennym mającymi wpływ na stan środowiska (m.in. tematyka związana ze smogiem, segregacją śmieci). Placówki oświatowe były na bieżąco informowane o prowadzonych przez ZPKWŚ O/Żywiec działaniach z zakresu edukacji przyrodniczej, ekologicznej i korzystają z oferty poprzez uczestnictwo w konkursach przyrodniczych i ekologicznych, akcjach ekologicznych, warsztatach terenowych i stacjonarnych, m.in: • Ogólnopolski Konkurs „Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski”, • Ogólnopolski Konkurs Fotograficzny „Magia Beskidów”, • Wojewódzki „Ekologiczne Łamanie Główek”, • wojewódzkie konkursy plastyczne i fotograficzne koordynowane przez Ośrodki Edukacyjne ZPKWŚ, • warsztaty terenowe na obszarze parków krajobrazowych, • warsztaty terenowe na sensorycznej ścieżki przyrodniczej w Ośrodku, • pogadanki w Ośrodku oraz w placówkach oświatowych, • akcje ekologiczne (Dzień Ziemi, Sprzątanie Świata, Święto Drzewa), zajęcia okazjonalne o tematyce przyrodniczej (Międzynarodowy Dzień Roślin, Międzynarodowego Dnia Krajobrazu, zajęcia z okazji Świąt Wielkanocnych, Mikołaja i Świąt Bożego Narodzenia, w czasie trwania ferii i wakacji). Ponadto Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego Oddział Biura w Żywcu przygotował oraz rozpowszechnia cykl filmów edukacyjno-popularyzatorskich o treściach przyrodniczych związanych z Żywieckim Parkiem Krajobrazowym, Parkiem Krajobrazowym Beskidu Małego i Parkiem Krajobrazowym Beskidu Śląskiego, które publikowane są regularnie na profilu społecznościowym ZPKWŚ oraz wykorzystywane są przez placówki oświatowe w trakcie działań edukacyjnych. Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Jeleśnia Działania promocyjno – edukacyjne na terenie Gminy Łękawica prowadzono poprzez: • Stoisko promocyjno – edukacyjne nadleśnictwa w ramach Wojewódzkich Dożynek w 2024 roku, • Sadzenie drzew w Centrum Kultury i Wypoczynku w ramach akcji „Łączą nas drzewa”
5	Przebudowa i częściowa wymiana składu gatunkowego zadrzewień przydrożnych wzdłuż odcinków dróg, nowe nasadzenia zieleni wysokiej, prace pielęgnacyjno-konserwacyjne zieleni	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach W 2023 roku usunięto z pasa dróg wojewódzkich 4 drzewa. Nie dokonano nowych nasadzeń. Powiatowy Zarząd Dróg w Żywcu W 2024 roku usunięto ze skrajni drogi powiatowej łącznie ok. 2 000 m²

	przydrożnej	zakrzewień.
6	Uporządkowanie ewidencji gruntów zalesionych poprzez inwentaryzację i sporządzanie uproszczonych planów urządzania lasów prywatnych oraz zwiększenie lesistości poprzez zalesienia	Starosta Żywiecki W 2023 r. na terenie gminy Łękawica na zlecenie Starosty opracowano następujące uproszczone plany urządzania lasu na okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2033 r.: 1. Uproszczony Plan Urządzania Lasu dla lasów należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych położonych w obrębie ewidencyjnym Kocierz Moszczanicki — o ogólnej powierzchni opracowania: 236,9777 ha, 2. Uproszczony Plan Urządzania Lasu dla lasów należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych położonych w obrębie ewidencyjnym Kocierz Rychwałdzki — o ogólnej powierzchni opracowania: 90, 1052 ha, 3. Uproszczony Plan Urządzania Lasu dla lasów należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych położonych w obrębie ewidencyjnym Łękawica — o ogólnej powierzchni opracowania: 25,9943 ha, 4. Uproszczony Plan Urządzania Lasu dla lasów należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych położonych w obrębie ewidencyjnym Łysina — o ogólnej powierzchni opracowania: 71,3128 ha. 5. Uproszczony Plan Urządzania Lasu dla lasów należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych położonych w obrębie ewidencyjnym Okrajnik — o ogólnej powierzchni opracowania: 65,3474 ha. 6. Uproszczony Plan Urządzania Lasu dla lasów należących do Wspólnoty „Hala” — o ogólnej powierzchni opracowania: 13,1414 ha. 7. Uproszczony Plan Urządzania Lasu dla lasów należących do „Wspólnoty Lasu Ekwiwalentowego w Kocierzu Moszczanickim — o ogólnej powierzchni opracowania: 17,9160 ha. 8. Uproszczony Plan Urządzania Lasu dla lasów należących do Wspólnoty „Matka” — o ogólnej powierzchni opracowania: 18,2958 ha. 9. Uproszczony Plan Urządzania Lasu dla lasów należących do Wspólnoty „Mieszkańców Wsi Rychwałd” — o ogólnej powierzchni opracowania: 20,5544 ha. 10. Uproszczony Plan Urządzania Lasu dla lasów należących do Wspólnoty „Pod Skolarnym” — o ogólnej powierzchni opracowania: 17,6706 ha. 11. Uproszczony Plan Urządzania Lasu dla lasów należących do Wspólnoty „Zagrodników” o ogólnej powierzchni opracowania: 13,3831 ha. 12. Uproszczony Plan Urządzania Lasu dla lasów należących do Wspólnoty „Pod Tomiczkiem” — o ogólnej powierzchni opracowania: 15,0692 ha. 13. Uproszczony Plan Urządzania Lasu dla lasów należących do Wspólnoty „Przykrzyca” o ogólnej powierzchni opracowania: 27,6829 ha.
7	Realizacja zadań: gospodarczych, hodowlanych i ochronnych – zgodnie z planami urządzania lasów państwowych	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Jeleśnia Brak informacji o podjętych działaniach
8	Realizacja zadań: gospodarczych, hodowlanych i ochronnych – zgodnie z uproszczonymi	

	planami urządzania lasów prywatnych	
9	Wzmocnienie kontroli gospodarki leśnej na obszarach nowych nasadzeń w lasach prywatnych	
10	Zalesianie terenów o niskich klasach bonitacyjnych gleb i gruntów porolnych	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Jeleśnia W latach 2023 – 2024 Nadleśnictwo nie prowadziło prac zalesieniowych na terenie Gminy Łękawica

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych z Urzędu Gminy w Łękawicy oraz podmiotów realizujących poszczególne zadania

3.10. Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska

W zakresie przeciwdziałania zagrożeniom środowiska w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Łękawica na lata 2022 – 2025 z perspektywą do roku 2028”, zostały zapisane:

- 2 zadania własne,
- 2 zadania monitorowane.

W poniższej tabeli nr 10 zestawiono stan realizacji zadań w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom środowiska wynikających z Programu ochrony środowiska. W tabeli ujęto stan realizacji zadań własnych oraz monitorowanych.

Tabela 10 Realizacja zadań w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom środowiska

Lp.	Zadanie	Stan realizacji na 31.12.2024 r.
ZADANIA WŁASNE		
1	Doposażenie jednostek OSP w niezbędny sprzęt do ratowania życia i mienia	W 2023 roku przekazano środki na zakup przyczepy samochodowej dla OSP Okrajnik, w wysokości 10 000,00 zł. Ponadto w 2023 roku wydatkowano środki w wysokości 208 253,83 zł na bieżące utrzymanie gotowości bojowej jednostek OSP z terenu gminy. W 2024 roku wydatkowano środki w wysokości 285 708,77 zł na bieżące utrzymanie gotowości bojowej jednostek OSP z terenu gminy.
2	Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii	Realizowano pośrednio poprzez działania opisane w pozycji 5 Tabeli nr 1.
ZADANIA MONITOROWANE		
3	Przeciwdziałanie poważnym awariom poprzez prowadzenie kontroli zakładów, szkoleń, badań przyczyn tak aby zmniejszyć ryzyko wystąpienia poważnych awarii	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach W okresie raportowania nie przeprowadzono kontroli w zakresie przestrzegania przez podmioty wytycznych dotyczących przeciwdziałania poważnym awariom.
4	Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii	Brak informacji o pojętych działaniach.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych z Urzędu Gminy w Łękawicy oraz podmiotów realizujących poszczególne zadania

4. Analiza wskaźników

Na potrzeby monitoringu stanu realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Łękawica na lata 2022 – 2026 z perspektywą do roku 2028” przygotowano 55 wskaźników, których odnotowane wartości na koniec 2024 roku przedstawiono w tabeli nr 11.

Tabela 11 Wskaźniki efektywności Programu ochrony środowiska

Lp.	Obszar interwencji	Nazwa wskaźnika	Wartość w roku bazowym	Wartość docelowa	Wartość w roku 2022	Wartość w roku 2024	ZMIANA +/-
1.	Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania	Liczba aktualizacji PGN źródło danych: Gmina Łękawica	1	1	0	0	-
2.		Liczba oprav w oświetleniu ulicznym źródło danych: Gmina Łękawica	b.d.	wg potrzeb	b.d.	588	x
3.		Liczba obiektów poddanych termomodernizacji użyteczności publicznej źródło danych: Gminy Łękawica	2 w latach 2018-2020	wg potrzeb	1	2 (+1)	+
4.		Liczba wymienionych źródeł ciepła w obiektach mieszkalnych źródło danych: Gminy Łękawica	30	wg potrzeb	Ok. 45	Ok. 129 (+84)	+
5.		Liczba instalacji OZE w obiektach użyteczności publicznej źródło danych: Gmina Łękawica	b.d.	b.d.	0	0	x
6.		Liczba akcji na rok	2-5	2-5	kilka	kilkanaście	+

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY ŁĘKAWICA
ZA LATA 2023 – 2024

		źródło danych: Gmina Łękawica					
7.		Ilość stanowisk pomiarowych na terenie gminy źródło danych: GIOŚ	0	1	0	0	x
8.		Liczba kontroli nieruchomości źródło danych: Gmina Łękawica	10	wg uchwały antysmogowej woj. śląskiego	43	54	+
9.		Liczba kontroli zakładów w ciągu roku źródło danych: WIOŚ	0	wg potrzeb	1	0	+
10.		Ilość odcinków dróg budowanych i przebudowywanych źródło danych: Gmina Łękawica, ZDP w Żywcu, ZDW w Katowicach	51 odcinki dróg gminnych 3 odcinki dróg powiatowych 2 odcinki dróg wojewódzkich	wg potrzeb	3	29 odcinków dróg gminnych 2 odcinki dróg powiatowych 1 odcinki dróg wojewódzkich (tylko remonty)	+
11.		Ilość nowych niskoemisyjnych pojazdów transportu zbiorowego na terenie gminy Źródło danych: prywatni przewoźnicy	1	5 (wartość docelowa)	b.d.	b.d.	x
12.	Ochrona przed hałasem	Ilość zmodernizowanych dróg wojewódzkich/ powiatowych/ gminnych na rok	51 odcinki dróg gminnych 3 odcinki dróg powiatowych	wg potrzeb	3	29 odcinków dróg gminnych 2 odcinki dróg powiatowych	+

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY ŁĘKAWICA
ZA LATA 2023 – 2024

		źródło danych: administratorzy dróg	2 odcinki dróg wojewódzkich			1 odcinki dróg wojewódzkich (tylko remonty)	
13.		Ilość decyzji o dopuszczalnej emisji ha- łasu źródło danych: Starosta Żywiecki	0	wg. potrzeb	0	0	+
14.		Ilość akcji edukacyjnych źródło danych: Gmina Łękawica	2-3 w tym także w zakresie ochrony przed hałasem	3-4	kilka	kilka	+
15.		Ilość przedsiębiorstw badanych/ilość naruszeń 2018-2020 źródło danych: WIOŚ	0/0	wg potrzeb	0	0	-
16.	Ochrona przed promie- niowaniem elektroma- gnetycznym	Liczba punktów z przekroczeniami dopuszczalnych po- ziomów promieniowania elektromagne- tycznego źródło danych: GIOŚ	0	0	0	0	-
17.	Zrów- nowa- żone gospo- daro- wanie	Ocena JCWP źródło danych: WIOŚ	wody powierzch- niowe stan zły	wody po- wierzchniowe stan dobry	wody po- wierzchniowe stan zły	wody po- wierzchniowe stan zły	x

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY ŁĘKAWICA
ZA LATA 2023 – 2024

18.		Długość utrzymywanych rowów melioracyjnych źródło danych: Gmina Łękawica	0 km	b.d.	b.d.	b.d.	x
19.		Ilość przeprowadzonych działań edukacyjnych w Gminie źródło danych: Gmina Łękawica, PGW WP	2 rocznie	2 rocznie	Kilka	kilka	+
20.		Koszty poniesione na konserwację i bieżące utrzymanie koryt cieków źródło danych: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	0 zł	wg potrzeb	1 993 zł	50 034,85 zł (2023-2024)	+
21.		Liczba magazynów przeciwpowodziowych na terenie Gminy źródło danych: Gmina Łękawica	1	1	1	1	x
22.		Liczba zmian mpzp uwzględniających zarządzanie ryzykiem powodziowym źródło danych: Gmina Łękawica	100%	100%	100%	100%	x
23.	Gospodarka wodno-ściekowa	Długość kanalizacji sanitarnej źródło danych: Gmina Łękawica	85,4 km	>90 km	86,13 km	86,32 km	+
24.		Skanalizowanie gminy	84%	>90%	85%	87%	+

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY ŁĘKAWICA
ZA LATA 2023 – 2024

		źródło danych: Gmina Łękawica					
25.		Liczba komunalnych oczyszczalni ścieków źródło danych: Gmina Łękawica	1	1	1	1	x
26.		Liczba przyłączy kanalizacji sanitarnej źródło danych: Gmina Łękawica	1 264 szt.	>1 270	1 347	1379	+
27.		Zwodociągowanie gminy źródło danych: Gmina Łękawica	60,3%	>61%	70%	72%	+
28.		Długość sieci wodociągowej źródło danych: Gmina Łękawica	47,9 km	>50 km	48,14	48,55	+
29.		Ilość zrealizowanych akcji edukacyjnych /rocznie/ w trakcie zajęć w szkołach i przedszkolach źródło danych: Gmina Łękawica	5	3	kilka	kilka	+
30.		Liczba przydomowych oczyszczalni źródło danych: Gmina Łękawica	2	wg potrzeb	4	13	+
31.		Liczba kontroli na posesjach źródło danych: Gmina Łękawica	b.d.	wg potrzeb	b.d.	88	x

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY ŁĘKAWICA
ZA LATA 2023 – 2024

32.		Liczba kontroli podmiotów wprowadzających ścieki do wód lub ziemi źródło danych: WIOS	3/rok	3/rok	0	0	-
33.	Zasoby geologiczne Tereny poprzemysłowe	Ilość terenów osuwiskowych źródło danych: Powiat Żywiecki	57 osuwisk	wg zgłoszeń	57 osuwisk	57 osuwisk	x
34.		Liczba złóż surowców naturalnych/liczba wydanych koncesji na eksploatację źródło danych: Gmina Łękawica, Powiat Żywiecki	3/0	0	3/0	3/0	x
35.		Ilość wydanych decyzji rekultywacyjnych źródło danych: Gmina Łękawica, Powiat Żywiecki	0	wg potrzeb	0	0	x
36.	Ochrona gleb i terenów rolniczych	Ilość działań promocyjnych źródło danych: dane ŚODR	b.d.	3-6	kilka	kilka	+
37.		Ilość punktów pomiarowych Ilość badań zleconych przez rolników źródło danych: GIOŚ	0	według zleceń rolników	0	0	-
38.		Ilość kontroli stosowania środków ochrony roślin źródło danych: PIORiN	2018-2020 1	według potrzeb	1	0	-

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY ŁĘKAWICA
ZA LATA 2023 – 2024

39.		Ilość złożonych wniosków o płatności rol-środ-klimat źródło danych: ARIMR	2019-2020 199	według potrzeb	0	6 (2023-2024)	-
40.	Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	Ilość kontroli mieszkańców źródło danych: Gmina Łękawica	b.d.	wg potrzeb	43	b.d.	x
41.		Ilość rocznie usuwanych wysypisk źródło danych: Gmina Łękawica	b.d.	wg potrzeb	3	1	+
42.		Ilość usuniętego azbestu zgodnie z Bazą Azbestową stan na koniec 2020 roku źródło danych: Gmina Łękawica	133,86 Mg	corocznie 130 Mg/rok	270,83 Mg	315,72	+
43.		Procent mieszkańców objętych zbior- kami odpadów źródło danych: Gmina Łękawica	99%	100%	100%	100%	+
44.		Ilość akcji edukacyjnych źródło danych: Gmina Łękawica	b.d.	4-5	kilka	kilka	+
45.	Zarządza- nie zasobami dziedzic- twa przy- rodni-	Liczba działań/akcji edukacyjnych źródło danych: Gmina Łękawica Nadleśnictwo Jeleśnia, Powiat Żywiecki	2-3 rocznie	2-3 rocznie	Kilka	kilka	+

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY ŁĘKAWICA
ZA LATA 2023 – 2024

46.	Liczba nasadzeń/wycinka drzew w pasach drogowych źródło danych: Gmina Łękawica, ZDP w Żywcu, ZDW w Katowicach	0	wg potrzeb	0/10	2/2	-
47.	Liczba korytarzy ekologicznych w planach zagospodarowania źródło danych: Gmina Łękawica	0	w trakcie aktualizacji planów	0	Brak danych szczegółowych	x
48.	Liczba nowych uproszczonych planów/inwentaryzacji źródło danych: Powiat żywiecki	1	wg potrzeb	0	12	+
49.	Powierzchnia odnowienia lasów państwowych (ha) źródło danych: Nadleśnictwo Łękawica	15,3	wg potrzeb	b.d.	b.d.	x
50.	Powierzchnia odnowienia lasów prywatnych (ha) źródło danych: Powiat żywiecki	0	wg potrzeb	3,08	b.d.	+
51.	Powierzchnia lasów objęta uproszczonymi planami urządzania lasów (%) źródło danych: Powiat żywiecki	100	100	100	100	x
52.	Powierzchnia zalesień na rok (ha)	0	wg potrzeb	b.d.	b.d.	x

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY ŁĘKAWICA
ZA LATA 2023 – 2024

		źródło danych: Nadleśnictwo Jeleśnia, Powiat Żywiecki					
53.	Zagrożenia środowiska	Ilość kontroli w zakresie ochrony środowiska źródło danych: dane WIOŚ	2018-2020 2	wg potrzeb	0	1	-
54.		Ilość jednostek Straży Pożarnej które dostały wsparcie źródło danych: Gmina Łękawica	5	5	5	5	x
55.		Ilość akcji edukacyjnych źródło danych: Gmina Łękawica	b.d.	2-3	kilka	kilka	+

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zawartych w Raporcie

Legenda:

+/- oznacza ze wskaźniki się poprawiły lub pogorszyły w stosunku do zakładanego celu i wartości bazowej

x oznacza brak zmiany wskaźnika lub brak wartości odniesienia

Analizując zmiany wskaźników w zakresie likwidacji źródeł zanieczyszczeń można zauważyć, że w znacznej mierze wskaźniki te uległy poprawie. Przede wszystkim wpływ na to ma ilość przeprowadzonych kontroli w zakresie spalania odpadów i przestrzegania przepisów uchwały antysmogowej, ilość wykonanych termomodernizacji budynków oraz wymianie indywidualnych systemów grzewczych w zabudowie mieszkaniowej.

W zakresie ochrony przed hałasem nie przeprowadzono badań monitoringowych w zakresie hałasu komunikacyjnego. Na poprawę klimatu akustycznego wpływają poczynione remonty infrastruktury drogowej. Nie było konieczności określania decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu emitowanego do środowiska w związku z prowadzoną działalnością.

W wyniku przeprowadzonych badań pól elektromagnetycznych w środowisku nie odnotowano punktów z przekroczeniami wartości dopuszczalnych.

W zakresie zrównoważonego gospodarowania wodami nie odnotowano zmian względem roku bazowego. Zgodnie z danymi uzyskanymi z Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w dalszym ciągu jednolite części wód powierzchniowych cechują się wartościami, które nie pozwalają sklasyfikować ich jako wody dobrej jakości. Prowadzone są działania utrzymaniowe na ciekach wodnych.

Z zakresie gospodarki wodno – ściekowej zwiększyła się długość sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, co bezpośrednio przełożyło się na zwiększenie stopnia skanalizowania i zwodociągowania gminy. Zwiększyła się także ilość przydomowych oczyszczalni ścieków.

Nie zmieniły się wskaźniki dotyczące zasobów geologicznych. Cały czas obowiązują wskaźniki odnotowane w roku bazowym.

W zakresie ochrony gleb i terenów rolniczych wskaźnik obejmujący ilość kontroli przeprowadzanych przez WIORIN uległ nieznacznej zmianie – nie przeprowadzono żadnej kontroli w okresie raportowania. Rolnicy korzystają z możliwości przyznania pomocy w ramach pakietów rolno – środowiskowo – klimatycznych.

W zakresie gospodarki odpadami należy zwrócić uwagę, że Gmina w dalszym ciągu prowadzi proces likwidacji wyrobów zawierających azbest co skutkuje sukcesywnym zmniejszeniem się ilości tego odpadu na terenie gminy. Prowadzone są działania związane z dalszym edukowaniem mieszkańców w zakresie selektywnej zbiórki odpadów, co powoduje, że gmina osiąga wymagane przepisami prawa poziomy w zakresie gospodarki odpadami.

W zakresie zarządzania zasobami dziedzictwa przyrodniczego oraz wspierania wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej wskaźniki uległy nieznacznej poprawie. Zwiększył się obszar objęty ustaleniami UPUL – w okresie raportowania opracowane nowe uproszczone plany urządzania lasu. Nieznacznie pogorszeniu uległ wskaźnik dotyczący nowych nasadzeń w miejsce usuwanych drzew. Usunięto 2 drzewa i wykonano także 2 nasadzenia zastępcze.

W zakresie przeciwdziałania zagrożeniom środowiska nie uległy zmianie wskaźniki określone dla tego obszaru działania - ich wielkość utrzymała się na niezmiennym poziomie w stosunku do roku bazowego, z wyłączeniem wskaźnika obejmującego liczbę jednostek OSP wspartych przez gminę.

5. Podsumowanie wyników raportu

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Łękawica stanowi podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej na terenie gminy. Okres raportowania Programu ochrony środowiska

obejmuje lata 2023 – 2024. W tym czasie na terenie Gminy Łękawica obowiązywał „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Łękawica na lata 2022 – 2025 z perspektywą do roku 2028” przyjęty Uchwałą Rady Gminy Łękawica nr XLIII/255/2022 z dnia 30 marca 2022 r.

Raport przedstawia dotychczas podjęte działania oraz potrzeby zmian w przyjętych priorytetach w kontekście zaistniałych zmian stanu środowiska na terenie Gminy Łękawica oraz w kontekście konkretyzacji wielu zamierzeń inwestycyjnych przyjętych przez Gminę, a także podmioty gospodarcze.

Niniejszy Raport jest drugim podsumowaniem „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Łękawica na lata 2022 – 2025 z perspektywą do roku 2028”. Należy stwierdzić, że wyznaczony w tym programie cel w postaci **Znaczącej poprawy jakości powietrza na obszarze gminy związanej z realizacją kierunków działań naprawczych**, nie został w pełni osiągnięty, jednak jest realna szansa na jego osiągnięcie z końcem obowiązywania Programu. Pomimo poczynionych licznych działań modernizacyjnych (zakończone wcześniej docieplenia budynków użyteczności publicznej, wymiana nieekologicznych kotłów u mieszkańców), nadal, zgodnie z danymi uzyskanymi w ramach monitoringu jakości powietrza na terenie strefy śląskiej odnotowywane są przekroczenia standardów jakości powietrza.

W zakresie zagrożeń hałasem wyznaczono cel w postaci **Poprawy i utrzymania dobrego stanu akustycznego środowiska**. Cel ten, pomimo braku twardych danych monitoringowych, można uznać za osiągnięty, z uwagi na zrealizowanie licznych działań związanych ze zmniejszeniem uciążliwości akustycznej, przede wszystkim poprzez remonty infrastruktury komunikacyjnej.

W zakresie pól elektromagnetycznych wyznaczono cel w postaci **Utrzymania wartości natężenia promieniowania elektromagnetycznego na dotychczasowych, niskich poziomach**, który został osiągnięty – nie stwierdzono na terenie Gminy Łękawica przekroczeń w tym zakresie, ani także na terenach sąsiednich, objętych monitoringiem operacyjnym i badawczym.

Dla równoważonego gospodarowania wodami wyznaczono cel w postaci **Systemu zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowy i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu**. Z uwagi na prowadzony monitoring jakości wód powierzchniowych, który w dalszym ciągu wskazuje na nienajlepszy stan wód, na ten czas należy uznać, że osiągnięcie ww. celu będzie utrudnione.

Dla obszaru dotyczącego gospodarki wodno – ściekowej wyznaczono cel w postaci **Systemu zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu przy osiągnięciu i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód**. Z uwagi na ciągły rozwój sieci kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej należy uznać, że cel ten może zostać osiągnięty z końcem obowiązywania Programu.

W zakresie zasobów geologicznych wyznaczono cele w postaci **Racjonalnego i efektywnego gospodarowania zasobami ze złóż** oraz **Przekształcenie terenów przemysłowych i zdegradowanych województwa śląskiego**. Z uwagi na brak eksploatacji złóż na terenie gminy nie będzie problemu z osiągnięciem pierwszego z ww. celów. W zakresie działań w stosunku do celu obejmującego tereny przemysłowe i zdegradowane, należy uznać, że cel ten został osiągnięty z uwagi na brak takich terenów na obszarze gminy Łękawica.

Dla gleb i terenów rolniczych wyznaczano cel w postaci **Ochrony i zapewnienia właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi**. Mając na uwadze podejmowane czynności w zakresie prawidłowego gospodarowania powierzchnią ziemi na terenie gminy, należy stwierdzić, że cel ten został osiągnięty.

Dla gospodarki odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym wyznaczono cel w postaci **Racjonalnej gospodarki odpadami**. Od początku obowiązywania systemu gospodarki odpadami Gmina prowadzi działania edukacyjne w zakresie prawidłowej segregacji, Ponadto sukcesywnie prowadzi działania zmierzające do usuwania wyrobów zawierających azbest. W przypadku gdy Gmina będzie osiągać wymagane przepisami prawa poziomy w zakresie

gospodarki odpadami komunalnymi, wyznaczony cel zostanie osiągnięty na koniec okresu obowiązywania Programu ochrony środowiska.

W zakresie zarządzania zasobami dziedzictwa przyrodniczego oraz wspierania wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej wyznaczono cele w postaci **Zachowania, odtworzenia i zrównoważonego użytkowania bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrony krajobrazu** oraz **Zwiększenie lesistości**, w ramach którego zrealizowano działania, które w pozytywnie wpływają na stan zasobów przyrody, w tym lasów prywatnych. Działania te wraz z działaniami edukacyjnymi pozwalają na wskazanie, że zaproponowane cele zostaną w pełni osiągnięte na koniec okresu obowiązywania Programu.

W zakresie przeciwdziałania zagrożeniom środowiska wyznaczono cel w postaci **Przeciwdziałania zagrożeniom na terenie gminy**. Z uwagi na brak wystąpienia w okresie obowiązywania Programu zdarzenia o charakterze poważnej awarii przemysłowej należy uznać, że cel ten zostanie w pełni osiągnięty.

Na realizację zadań ujętych w Programie Gmina Łękawica przeznaczała środki finansowe, z czego znaczna część poniesionych nakładów była współfinansowana ze środków pochodzących z budżetu Państwa oraz środków pochodzących z Unii Europejskiej.